BESLUT MEDDELAT AV DOMSTOLENS ORDFÖRANDE
den 26 juni 2003 *

I de förenade målen C-182/03 R och C-217/03 R,

Konungariket Belgien, företrätt av A. Snoecx, i egenskap av ombud, biträdd av P. Kelley, B. van de Walle de Ghelcke och J. Wouters, avocats,

sökande i mål C-182/03 R,

och

Forum 187 ASBL, Bryssel (Belgien), företrätt av J. Killick och A. Sutton, barristers,

sökande i mål C-217/03 R,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av V. Di Bucci, R. Lyal och G. Rozet, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en begäran om uppskov med verkställigheten av kommissionens beslut K(2003) 564 slutlig av den 17 februari 2003 om Belgiens stödprogram för samordningscentra i Belgien, eller om interimistiska åtgärder,

meddelar

DOMSTOLENS ORDFÖRANDE

följande

Beslut

Förfarandet i mål C-182/03 R

1 Konungariket Belgien yrkade, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 25 april 2003, med stöd av artikel 230 EG delvis ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(2003) 564 slutlig av den 17 februari 2003 om Belgiens stödprogram för samordningscentra i Belgien (nedan kallat det ifrågasatta beslutet).

2 Denna medlemsstat yrkade i en särskild handling, som inkom till domstolens kansli samma dag, med stöd av artikel 242 EG, uppskov med verkställigheten av artikel 2 andra stycket i det ifrågasatta beslutet i den del det där föreskrivs att den "inte kan förlängas genom att de gällande godkännandena förnyas", liksom av sista meningen i tredje stycket i denna artikel, till dess det slutliga avgörandet i målet meddelas.

3 Efter det att kommissionen hade antagit en rättelse av det ifrågasatta beslutet åberopade Konungariket Belgien enligt artikel 42.2 i rättegångsreglerna en ny grund till stöd både för sin talan om ogiltigförklaring och sitt uppskovsyrkande genom handlingar som inkom till domstolens kansli den 9 maj 2003.

4 Med hänsyn till åberopandet av denna nya grund yrkade Konungariket Belgien, med tillämpning av artikel 84.2 andra stycket i rättegångsreglerna, inom ramen för uppskovsyrkandet, även att uppskov med verkställigheten av det ifrågasatta beslutet skulle beviljas omedelbart, utan att kommissionen ens bereddes tillfälle att yttra sig över det.

5 Kommissionen gav in ett skriftligt yttrande angående uppskovsyrkandet den 22 maj 2003.

6 Parterna yttrade sig muntligen den 3 juni 2003 vid en förhandling i det interimistiska förfarandet, som var gemensam med mål C-217/03 R.

Förfarandet i mål C-217/03 R

7 Forum 187 ASBL (nedan kallat Forum 187) yrkade genom ansökan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 28 april 2003 och registrerades med målnummer T-140/03, med stöd av artikel 230 EG att det ifrågasatta beslutet skulle ogiltigförklaras.

8 Forum 187 yrkade i en särskild handling, som inkom till förstainstansrättens kansli samma dag, uppskov med verkställigheten av det ifrågasatta beslutet till dess det slutliga avgörandet i målet meddelas liksom att alla övriga interimistiska åtgärder som bedöms nödvändiga i detta syfte skulle beviljas. I samma handling yrkade bolaget dessutom enligt artikel 105.2 i förstainstansrättens rättegångsregler att uppskov med verkställigheten av detta beslut skulle beviljas omedelbart, utan att kommissionen ens bereddes tillfälle att yttra sig över det.

9 Kommissionen gav in ett skriftligt yttrande angående uppskovsyrkandet den 15 maj 2003.

10 Med hänsyn till sambandet med mål C-182/03, och efter att ha berett parterna tillfälle att yttra sig, förklarade förstainstansrätten (första kammaren i utökad sammansättning), genom beslut av den 16 maj 2003, att den avstod från fortsatt handläggning av mål T-140/03 till förmån för domstolen.

11 Efter det att förstainstansrätten hade förklarat sig avstå från fortsatt handläggning av målet registrerades talan om ogiltigförklaring och uppskovsyrkandet vid domstolens kansli under målnumren C-217/03 respektive C-217/03 R.

12 I en inlaga som inkom till förstainstansrättens kansli den 16 maj 2003 och sedan överlämnades till domstolens kansli åberopade Forum 187 kompletterande synpunkter till följd av att kommissionen hade antagit en rättelse av det ifrågasatta beslutet.

13 Parterna yttrade sig muntligen den 3 juni 2003 vid en förhandling i det interimistiska förfarandet som var gemensam med mål C-182/03 R.

Förening av målen

14 Med hänsyn till sambandet mellan uppskovsyrkandena skall de i enlighet med artikel 43 i rättegångsreglerna förenas vad gäller detta beslut.

15 Vid förhandlingen accepterade parterna i mål C-217/03 R att franska skulle vara det enda rättegångsspråket vad gäller beslutet avseende uppskovsyrkandet.

Tillämpliga bestämmelser och bakgrund

Den gemenskapsrättsliga kontrollen av befintliga stödprogram

16 I artikel 88.1 och 88.2 första stycket EG föreskrivs följande:

"1. Kommissionen skall i samarbete med medlemsstaterna fortlöpande granska alla stödprogram som förekommer i dessa stater. Den skall till medlemsstaterna lämna förslag till lämpliga åtgärder som krävs med hänsyn till den pågående utvecklingen eller den gemensamma marknadens funktion.

2. Om kommissionen, efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, finner att stöd som lämnas av en stat eller med statliga medel inte är förenligt med den gemensamma marknaden enligt artikel 87, eller att sådant stöd missbrukas, skall den besluta om att staten i fråga skall upphäva eller ändra dessa stödåtgärder inom den tidsfrist som kommissionen fastställer."

17 I artikel 17.2 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 88 i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1) föreskrivs följande:

"Om kommissionen anser att en befintlig stödordning inte är eller inte längre är förenlig med den gemensamma marknaden, skall den underrätta den berörda medlemsstaten om sin preliminära uppfattning och ge den berörda medlemsstaten tillfälle att inkomma med sina synpunkter inom en månad. I vederbörligen berättigade fall får kommissionen förlänga denna tidsfrist."

Det belgiska skatterättsliga systemet för samordningscentra

18 Det belgiska skatterättsliga systemet för samordningscentra, som avviker från gemenskapsrätten, regleras i kunglig kungörelse nr 187 av den 30 december 1982 om upprättandet av samordningscentra (*Moniteur belge* av den 13 januari 1983), vilken har kompletterats och ändrats vid flera tillfällen.

19 För att omfattas av detta system är centret beroende av ett föregående och individuellt godkännande genom kunglig kungörelse. För att få detta godkännande måste centret vara en del av en organisation med multinationell karaktär

som disponerar över ett kapital och reserver som når eller överstiger 1 miljard BEF och ha en årlig omsättning vars konsoliderade värde når eller överstiger 10 miljarder BEF. Endast viss verksamhet som är förberedande, stödjande eller centraliserande godkänns, och företag inom den finansiella sektorn är uteslutna från att delta i systemet. Centren måste ha åtminstone motsvarande tio heltidsanställda i Belgien under sina första två verksamhetsår.

20 Godkännandet som beviljats centret är giltigt i tio år och kan förnyas för ytterligare en tioårsperiod.

21 Det skatterättsliga system som de godkända samordningscentren omfattas av avviker på flera sätt från gemenskapens skatterättsliga system.

22 För det första bestäms centrens beskattningsbara inkomst schablonmässigt enligt en metod kallad cost plus. Den motsvarar en procentuell andel av summan av utgifterna och verksamhetskostnaderna.

23 För det andra är centren befriade från fastighetsskatt för de fastigheter som de använder i sin yrkesmässiga verksamhet.

24 För det tredje behöver registreringsskatten på 0,5 procent varken betalas på tillskjutet kapital till ett center eller på ökningar av det egna kapitalet.

25 För det fjärde är med vissa undantag, utdelningar, räntor och vinster som centren delar ut befriade från kapitalinkomstskatt liksom avkastningen på centrens insatta medel.

26 För det femte betalar centren en årlig skatt som är bestämd till 400 000 BEF per heltidsanställd, och som inte får överstiga 4 000 000 BEF per center.

Rådets arbete med skadlig skattekonkurrens

27 Inom ramen för en övergripande genomgång av den skadliga skattekonkurrensen antog rådet den 1 december 1997 en uppförandekod för företagsbeskattning (EGT C 2, 1998, s. 2). I detta sammanhang åtog sig medlemsstaterna att stegvis avveckla vissa aspekter av sina skatteåtgärder som bedöms som skadliga, medan kommssionen uttryckte sin avsikt att granska eller på nytt granska medlemsstaternas skatterättsliga system i fråga om regler angående statligt stöd.

28 Den belgiska regleringen angående det skatterättsliga systemet för samordningscentra förekom under ett antal nationella skatteåtgärder som berördes av dessa olika initiativ.

De faktiska omständigheterna före det ifrågasatta beslutet

29 Kommissionen undersökte det skatterättsliga systemet för samordningscentra när det infördes. I beslut som kommunicerades i form av skrivelser av den 16 maj

1984 och den 9 mars 1987 (nedan kallade besluten av år 1984 och år 1987) ansåg kommissionen i synnerhet att ett sådant system, som grundade sig på ett system där samordningscentrens inkomster bestämdes schablonmässigt, inte innebar något stöd.

30 Efter att den 11 november 1998 ha antagit ett meddelande om tillämpningen av reglerna om statligt stöd på åtgärder som omfattar direkt beskattning av företag (EGT C 384, s. 3), företog kommissionen en allmän genomgång av medlemsstaternas skattelagstiftning med utgångspunkt i reglerna om statligt stöd.

31 I detta sammanhang begärde kommissionen i februari 1999 vissa upplysningar från de belgiska myndigheterna som bland annat gällde systemet med samordningscentra. De belgiska myndigheterna svarade i mars 1999.

32 I juli 2000 informerades dessa myndigheter av kommissionens tjänstemän om att detta system verkade utgöra ett statligt stöd. För att inleda samarbetsförfarandet enligt artikel 17.2 i förordning nr 659/1999 gav kommissionens tjänstemän de belgiska myndigheterna tillfälle att inkomma med sina synpunkter inom en månad.

33 I skrivelser i september och december 2000 liksom i september 2001 gjorde de belgiska myndigheterna gällande att det var kommissionen som kollegium och inte dess tjänstemän som var behöriga att uttala sig i frågan och att inleda samarbetsförfarandet.

34 Den 11 juli 2001 antog kommissionen fyra förslag till lämpliga åtgärder med stöd av artikel 88.1 EG, bland annat i förhållande till systemet med samordningscentra. Den föreslog att de belgiska myndigheterna skulle godta att göra ett visst antal ändringar i detta system, medan de centra som godkänts innan dessa åtgärder godtogs som en övergångsåtgärd skulle fortsätta att omfattas av det tidigare systemet till den 31 december 2005.

35 I skrivelse av den 19 september 2001 framförde de belgiska myndigheterna ett antal synpunkter angående förfarandet och ärendet i sak.

36 När de lämpliga åtgärder som kommissionen hade föreslagit inte godtogs, inledde kommissionen det formella granskningsförfarandet i enlighet med artikel 19.2 i förordning nr 659/1999 genom ett beslut som delgavs genom en skrivelse av den 27 februari 2002 (EGT C 147, s. 2). Kommissionen beredde bland annat Konungariket Belgien tillfälle att inkomma med sina synpunkter och tillhandahålla all relevant information för att bedöma den ifrågavarande åtgärden. Den beredde även denna medlemsstat och berörda tredje parter att inkomma med sina synpunkter och tillhandahålla all relevant information för att avgöra om de som omfattades av det ifrågavarande systemet hade berättigade förväntningar som gjorde det nödvändigt att föreskriva övergångsåtgärder.

37 Efter det att den inledande tidsfristen på en månad hade förlängts överlämnade de belgiska myndigheterna sin uppfattning till kommissionen i en skrivelse av den 12 april 2002.

38 I skrivelse av den 16 maj 2002 anmälde dessa myndigheter en proposition i syfte att ändra kunglig kungörelse nr 187. Kommissionen registrerade denna proposition som ett nytt stöd med nummer N351/2002.

39 Efter flera sammanträden skickade kommissionen i juli 2002 en begäran om kompletterande information till Konungariket Belgien angående både det befintliga systemet och det anmälda förslaget. De belgiska myndigheterna besvarade begäran i skrivelse av den 30 augusti 2002. Berörda tredje parter deltog också i det formella granskningsförfarandet av den ifrågavarande åtgärden.

Det ifrågasatta beslutet

40 Den 17 februari 2003 antog kommissionen det ifrågasatta beslutet, vilket delgavs Konungariket Belgien samma dag. Efter att ha konstaterat att ordalydelsen i artikel 2 i beslutet kunde tyckas strida mot slutsatserna i punkterna 122 och 123 i skälen till beslutet, beslöt kommissionen den 23 april 2003 att ändra artikel 2 genom en rättelse. Denna rättelse delgavs nämnda medlemsstat den 25 april 2003.

41 I det ifrågasatta beslutet motiverade kommissionen inledningsvis varför den hade karaktäriserat systemet med samordningscentra som befintligt stöd samt den rättsliga grunden för det förfarande den hade följt. I beslutet anges att artikel 1 b i förordning nr 659/1999 skulle kunna utgöra den rättsliga grunden i det aktuella fallet och att, om så inte är fallet, artiklarna 87 EG och 88 EG utgör den verkliga rättsliga grund på vilken kommissionens agerande stöder sig.

42 Kommissionen angav också i det ifrågasatta beslutet att, om detta skulle bedömas som ett upphävande eller en ändring av besluten från år 1984 och år 1987, uppfyller det de villkor som gäller för kommissionens rätt att upphäva eller ändra varje gynnande rättsakt som är rättsstridig.

43 I den följande delen av det ifrågasatta beslutet anger kommissionen att de olika åtgärder som utgör det skatterättsliga systemet för samordningscentra uppfyller villkoren i artikel 87.1 EG, utan att systemet omfattas av något av de undantag som avses i artikel 87.2 och 87.3 EG.

44 I skälen till det ifrågasatta beslutet görs följande klargöranden vad gäller de berättigade förväntningar som samordningscentren åberopade:

"(117) Kommissionen medger att de som åtnjuter stödet har berättigade förväntningar. Dessa berättigade förväntningar motiverar att kommissionen medger att de centra, som den 31 december 2000 har ett gällande godkännande, får dra nytta av fördelarna med systemet fram till dess den godkännandeperiod som gäller vid tiden för detta beslut löper ut, dock senast till den 31 december 2010. Detta ställningstagande bygger på de skäl som utvecklas nedan.

(118) ... [de] avtal [som skattemyndigheten har beviljat] gäller endast faktiska omständigheter och anger inte alls vilket system som skall tillämpas. De kan således inte ge någon rättslig garanti för att systemet skall fortsätta att vara på det sätt det var vid tidpunkten för godkännandet under de kommande tio åren....

(119) ... Även om godkännandet inte utgör en garanti för systemets varaktighet eller dess fördelaktiga karaktär, medger kommissionen att besluten om att upprätta centret, de gjorda investeringarna och de antagna uppdragen har fattats med det rimliga och berättigade perspektivet att det finns en viss kontinuitet i de ekonomiska villkoren, vilket innefattar det skatterättsliga systemet. Kommissionen har av denna anledning beslutat att bevilja en övergångsperiod som gör det möjligt att stegvis upphäva *cost plus*-systemet för de ifrågavarande förmånstagarna.

(120) Eftersom godkännandena inte ger någon rätt till att systemet skall bestå eller till bestämmelsernas fördelaktiga karaktär ens under godkännandeperioden anser kommissionen att den inte i något fall behöver ge den som omfattas av systemet rätt att förlänga godkännandet efter att de gällande godkännandena har löpt ut. Den uttryckliga begränsningen att godkännandena gäller i tio år förhindrar till och med att det uppstår en berättigad förväntning om en sådan automatisk förlängning, som praktiskt taget liknar ett evigt godkännande."

45 I punkterna 121—123 i skälen i det ifrågasatta beslutet dras följande slutsatser:

"(121) Kommissionen konstaterar att det skatterättsliga system som är tillämpligt på samordningscentren i Belgien är oförenligt med den gemensamma marknaden och att de oförenliga delarna måste bringas att upphöra, antingen genom att de upphävs eller genom att de ändras. Från och med delgivningen av detta beslut får fördelarna med detta system eller dess delar varken ges till nya förmånstagare eller förlängas genom att gällande godkännanden förnyas. Kommissionen beaktar att de centra som godkänts under år 2001 inte längre omfattas av systemet sedan den 31 december 2002.

(122) Vad gäller de centra som för närvarande omfattas av systemet, medger kommissionen att beslutet från år 1984, i vilket kunglig kungörelse nr 187 godkändes, liksom det svar som kommissionären med ansvar för konkurrensfrågor gav på en fråga från parlamentet, har skapat en berättigad förväntning om att detta system inte bryter mot de fördragsbestämmelser som gäller statligt stöd.

(123) På grund av de betydande investeringar som har kunnat göras på denna grund, respekten för berättigade förväntningar och rättssäkerheten för de gynnade är det dessutom motiverat att en rimlig tidsfrist beviljas för att upphäva systemets effekter för de centra som redan har godkänts. Kommissionen anser att denna rimliga frist upphör den 31 december 2010. De centra vars godkännanden löper ut före detta datum kan inte längre omfattas av systemet när godkännandet har löpt ut. Efter att godkännandet har löpt ut, och under alla omständigheter efter den 31 december 2010 är beviljande eller bibehållande av de ifrågavarande skatterättsliga fördelarna rättsstridiga."

46 De två första artiklarna i beslutet har följande lydelse efter rättelsen:

"Artikel 1

Det skatterättsliga system som för närvarande är i kraft i Belgien för samordningscentra som har godkänts med stöd av kunglig kungörelse nr 187 är ett statligt stödprogram som är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

Belgien skall avveckla det stödprogram som avses i artikel 1 eller ändra det så att det blir förenligt med den gemensamma marknaden.

Från och med delgivningen av detta beslut får fördelarna med detta system eller dess delar varken ges till nya förmånstagare eller förlängas genom att gällande godkännanden förnyas.

Vad gäller de centra som redan har godkänts före den 31 december 2000 får systemets effekter bibehållas under löptiden för de individuella godkännanden som gäller vid tiden för delgivningen av detta beslut, dock senast till den 31 december 2010. När det gäller förlängning av ett godkännande före detta datum, kan systemet i enlighet med andra stycket inte längre ens tillfälligt beviljas."

De faktiska omständigheterna efter det ifrågasatta beslutet

47 De ändringar i kunglig kungörelse nr 187 som de belgiska myndigheterna anmälde till kommissionen den 16 maj 2002 antogs av det belgiska parlamentet den 24 december 2002 och offentliggjordes i *Moniteur belge* den 31 december samma år. Ikraftträdandet skall bestämmas genom kunglig kungörelse.

48 Den 23 april 2003 antog kommissionen ett första beslut avseende ändringarna i systemet med samordningscentra som de belgiska myndigheterna hade anmält (nedan kallat beslutet av den 23 april 2003). Kommissionen godkände delvis det system som följde av dessa ändringar, men inledde ett formellt granskningsförfarande avseende bibehållandet av vissa befrielser från skatt.

49 Det följer närmare bestämt av beslutet att kommissionen principiellt godkände att schablonmetoden kallad cost plus används och det sätt på vilket denna metod hädanefter tillämpas. Granskningsförfarandet inleddes däremot beträffande det faktum att de förmåner som kallas "ovanliga" eller "frivilliga" och som har beviljats samordningscentren inte beskattades, liksom befrielsen från kapitalinkomstskatt och rätten till tillskjutet kapital.

50 Det följer för övrigt av ett telefax, som kommissionen skickade till domstolens kansli den 28 maj 2003, att Konungariket Belgien till kommissionen i skrivelse av den 26 maj 2003 med stöd av artikel 88.3 EG hade anmält att det hade för avsikt att till och med den 31 december 2005 bevilja vissa förmånliga skatteåtgärder till företag som omfattades av systemet med samordningscentra den 31 december 2000 och vars godkännanden löper ut mellan den 17 februari 2003 och den 31 december 2005.

51 Konungariket Belgien begärde även i skrivelse samma dag att rådet skulle förklara att dessa åtgärder är förenliga med den gemensamma marknaden enligt artikel 88.2 tredje stycket EG.

52 Vid sitt sammanträde den 3 juni 2003 godkände Ekofinrådet i princip denna begäran och ålade Ständiga representanternas kommitté att vidta alla nödvändiga åtgärder för att göra det möjligt för rådet att anta det avsedda beslutet så snart som möjligt, och under alla omständigheter före slutet av juni 2003.

Parternas argument

Huruvida talan i mål C-217/03 R kan tas upp till sakprövning

53 Forum 187 anser att dess talan rörande huvudsaken kan tas upp till prövning i sak. För det första kan Forum 187 agera i eget namn eftersom det har spelat en aktiv roll under det administrativa förfarandet och eftersom det ifrågasatta

beslutet påverkar dess existens. För det andra har det rätt att agera i sina medlemmars namn, vilka direkt och personligen berörs av detta beslut.

54 Kommissionen har i sitt skriftliga yttrande däremot gjort gällande att det är uppenbart att talan rörande huvudsaken inte kan tas upp till prövning i sak, vilket medför att uppskovsyrkandet inte heller kan tas upp till prövning i sak. Forum 187 är nämligen inte direkt och personligen berört av det ifrågasatta beslutet.

55 En sammanslutning, vars syfte är att tillvarata en grupp personers kollektiva intressen, är inte personligen berörd av en åtgärd som påverkar denna grupps allmänna intressen. Enbart den omständigheten att sammanslutningen har deltagit i det administrativa förfarandet är inte tillräcklig för att ge den talerätt. Forum 187 har ingen särskild ställning i förhållande till de belgiska myndigheterna och dess existens äventyras inte heller genom det ifrågasatta beslutet. Dess medlemmar kan inte väcka talan mot ett beslut som gäller ett allmänt stödprogram, vilket gör att Forum 187 inte kan överta deras rätt.

Huruvida åtgärden omedelbart framstår som befogad (fumus boni juris)

56 Föremålet för talan rörande huvudsaken som väckts av Konungariket Belgien och Forum 187 överensstämmer inte helt. Medan Forum 187 begär att hela det ifrågasatta beslutet skall ogiltigförklaras, syftar medlemsstatens talan till att beslutet skall ogiltigförklaras endast i den del det inte tillåter medlemsstaten att ens tillfälligt förlänga godkännanden för samordningscentra som omfattades av det ifrågavarande systemet den 31 december 2000.

57 De grunder som har anförts av Konungariket Belgien och av Forum 187 för att visa att deras respektive talan omedelbart framstår som befogad är således olika, varför det är lämpligt att redovisa dem separat.

Huruvida åtgärden omedelbart framstår som befogad i mål C-182/03 R

58 För att visa att talan omedelbart framstår som befogad har Konungariket Belgien anfört fyra grunder, vilka kompletteras av en ny grund som har lagts fram i en separat handling.

59 Genom sin första grund har medlemsstaten anfört att kommissionen har åsidosatt artikel 88.2 EG, rättssäkerhetsprincipen, principen om skydd för berättigade förväntningar samt proportionalitetsprincipen genom att inte fastställa en skälig tidsfrist för medlemsstaten och för de samordningscentra, vars individuella godkännanden löper ut några månader efter delgivningen av det ifrågasatta beslutet. Att en skälig tidsfrist inte satts ut innebär att Konungariket Belgien inte kan genomföra det nödvändiga lagstiftningsförfarandet och att ingen hänsyn har tagits till de ändringar som medlemsstaten har anmält. Detta strider mot artikel 88.2 EG som, vilket följer av dom av den 2 juli 1974 i mål 173/73, Italien mot kommissionen (REG 1974, s. 709, punkt 12; svensk specialutgåva, volym 2, s. 321), i princip ger medlemsstaten en tidsfrist för att rätta sig efter ändringen av ett befintligt stödprogram. Vidare orsakas Konungariket Belgien olika skador. För de samordningscentra vars godkännanden snart löper ut innebär det förväntade upphörandet av det ifrågavarande systemet konkret att de omedelbart måste upphöra med sin verksamhet. Detta kommer att få mycket allvarliga ekonomiska följder, eftersom en frist på minst 18 månader hade varit nödvändig för att förbereda en sådan förändring.

60 Genom sin andra grund har Konungariket Belgien gjort gällande att möjligheten att förnya godkännandet hade blivit en berättigad förväntning för samordningscentren. Denna berättigade förväntning följer av rådets arbete med skadliga skatteåtgärder. Av detta arbete framgår att de centra, vars godkännanden löper

ut före år 2005, kan fortsätta att omfattas av det aktuella systemet fram till detta datum, oavsett om det är på grund av förnyelse av godkännandena eller inte. Det följer vidare av den belgiska lagstiftningen och dess förarbeten att systemet med samordningscentra har en bestående karaktär som medför en rätt till förnyelse av godkännandena under förutsättning att centret uppfyller de objektiva villkor som föreskrivs i kunglig kungörelse nr 187.

61 Den tredje grunden är baserad på ett åsidosättande av likhetsprincipen. De centra vars godkännanden löper ut några månader efter upphörandet av det ifrågasatta beslutet är de enda som inte kommer i åtnjutande av en skälig tidsfrist, utan att denna skillnad är motiverad.

62 Genom den fjärde grunden har Konungariket Belgien anmärkt på det ifrågasatta beslutet för att det däri inte tillräckligt motiveras varför kommissionen, efter det att den hade medgett att det var nödvändigt med en skälig övergångstid, utan åtskillnad förbjöd varje förnyelse av godkännanden från dagen för delgivning av detta beslut.

63 Enligt den nya grunden har rättelsen av det ifrågasatta beslutet gjort det i högsta grad osäkert hur detta beslut skall tolkas.

64 I sitt skriftliga yttrande har kommissionen förklarat sig redo att vid första anblicken anse att talan rörande huvudsaken inte är uppenbart ogrundad, men har ändå gjort vissa anmärkningar angående Konungariket Belgiens fem grunder.

65 Vad gäller den första grunden har kommissionen gjort gällande att medlemsstaten utan dröjsmål skulle kunna låta det nya systemet, som i huvudsak godkändes i beslutet av den 23 april 2003, träda i kraft. Därigenom skulle inte någon särskild tidsfrist vara nödvändig. Kommissionen har också hävdat att de belgiska myndigheterna enligt nationell rätt inte är skyldiga att förnya godkännanden. Den övergångsperiod som skulle ha beviljats samordningscentren började år 1997, eftersom samordningscentren sedan dess har fått många signaler om att det gällande systemet var ifrågasatt.

66 Vad gäller att rådets arbete skulle ha lett till berättigade förväntningar, har kommissionen erinrat om detta arbetes tillfälliga karaktär. Dessutom har kommissionen hävdat att de handlingar från rådet som de belgiska myndigheterna har åberopat kan läsas på andra sätt än vad dessa har gjort. Kommissionen har även bestritt samordningscentrens påstått bestående karaktär.

67 Kommissionen har också bestritt att diskriminering förekommit, vilket gjorts gällande genom den tredje grunden. Den har särskilt hävdat att alla de samordningscentra vars godkännanden gällde vid tiden för det ifrågasatta beslutet skulle ha kunnat omfattas av ett godkännande med en giltighetstid på åtminstone tio år. Detta innefattar också de centra vars godkännanden löper ut några månader efter detta beslut. Den har också erinrat om sin skyldighet att säkerställa att konkurrensen på den gemensamma marknaden inte snedvrids.

68 Som svar på den fjärde grunden, som gäller bristande motivering, har kommissionen gjort gällande att den inte är skyldig att särskilt motivera ett föreläggande att återbetala ett oförenligt stöd i större utsträckning än den är skyldig att särskilt motivera att den utövar den fortlöpande kontroll av befintliga stödordningar som åligger den enligt artikel 88.1 EG.

69 Som svar på Konungariket Belgiens nya grund har kommissionen gjort gällande att det ifrågasatta beslutet efter rättelsen gör det möjligt för de samordningscentra vars godkännanden har förnyats mellan den 1 januari 2001 och den 17 februari 2003 att fortfarande omfattas av det ifrågavarande systemets effekter. Det finns ingen osäkerhet kring beslutets räckvidd och de belgiska myndigheterna har under alla omständigheter blivit vederbörligen informerade om kommissionens avsikter i god tid. Kommissionen har ifrågasatt att talan kan tas upp till prövning på denna nya grund och har hävdat att det är uppenbart att talan inte kan vinna bifall på denna grund.

Huruvida åtgärden omedelbart framstår som befogad i mål C-217/03 R

70 Forum 187 har anfört fyra grunder till stöd för att dess yrkande omedelbart framstår som befogat.

71 Forum 187 har genom sin första grund gjort gällande att det ifrågasatta beslutet inte har någon rättslig grund och strider mot rättssäkerhetsprincipen. Med hänsyn till kommissionens ställningstaganden femton år tidigare kan detta beslut varken grunda sig på artikel 1 b v i förordning nr 659/1999, eftersom det inte hänvisar till någon utveckling av den gemensamma marknaden, eller på artiklarna 87 EG och 88 EG. På grund av den tid som har gått kan det inte heller hänföras till kommissionens rätt att korrigera sina fel. Under dessa omständigheter har rättssäkerhetsprincipen, vilken hänger samman med respekten för att tidigare beslut inte kan ändras, åsidosatts.

72 Genom sin andra grund har Forum 187 gjort gällande att bedömningen i det ifrågasatta beslutet, enligt vilken det skatterättsliga systemet med samordningscentra omfattas av artikel 87.1 EG, innehåller många fel. Argumentationen är alltför summarisk på grund av bedömningens övergripande karaktär. Beslutet skiljer inte på ett korrekt sätt mellan konkurrens mellan nationella skatterättsliga system och konkurrens mellan företag. Genom beslutet kränks medlemsstaternas

suveränitet på skatteområdet. I praktiken får ett stort antal centra ingen ekonomisk fördel av det ifrågavarande systemet. Systemet innebär ingen förlust av skatteintäkter för den belgiska staten, eftersom flertalet centra inte skulle ha upprättats i Belgien om det inte hade funnits. Det skapar inga inskränkningar i konkurrensen, eftersom det är fritt för alla multinationella företag, vilka är de enda som har behov av ett center för att tillhandahålla gränsöverskridande tjänster inom en organisation. Systemet har heller ingen inverkan på handeln mellan medlemsstaterna. Kommissionen har dessutom felaktigt kastat om bevisbördan till nackdel för de belgiska myndigheterna.

73 Den tredje grunden gäller åsidosättande av de berättigade förväntningar som kommissionen har framkallat hos samordningscentren. Enligt Forum 187 är det inte säkert att de centra, vilka godkändes före den 31 december 2000 men vars godkännanden har förnyats eller ändrats efter detta datum men före det ifrågasatta beslutet, kommer att omfattas av en övergångsperiod. Vidare har någon övergångsperiod inte föreskrivits för de centra vars godkännanden löper ut efter det ifrågasatta beslutet. Med hänsyn till att nedläggningen och förflyttningen av ett center kan pågå i två år var det fel av kommissionen att uteslutande koncentrera sig på godkännandenas lagstadgade giltighetstid utan att ta hänsyn till de praktiska svårigheter som dess beslut innebär.

74 Genom den fjärde och sista grunden kritiseras det ifrågasatta beslutet för att vara bristfälligt motiverat, särskilt vad gäller skälen till varför kommissionen återigen tog upp besluten från år 1984 och år 1987 samt motiveringen till den fastställda övergångsperioden.

75 Som svar på den första grunden har kommissionen hävdat att det ifrågasatta beslutet grundas på artikel 88 EG. För det fall en hänvisning till förordning nr 659/1999 bedöms nödvändig har kommissionen åberopat artikel 1 b ii i denna förordning, enligt vilken allt stöd som tidigare har godkänts av kommissionen

eller rådet omfattas av begreppet befintligt stöd. Under förutsättning att kommissionen inte kränker de berördas berättigade förväntningar utgör besluten från år 1984 och år 1987 i det förevarande fallet inte något hinder för kommissionen att agera, eftersom det skatterättsliga systemet i fråga måste anses som ett stöd.

76 Kommissionen har även tillbakavisat alla argument som Forum 187 har åberopat inom ramen för sin andra grund. Ett stödprogram kan bedömas på grundval av sina allmänna kännetecken. Kommissionen har med rätta tagit hänsyn till alla systemets effekter på konkurrensen. Det ifrågasatta beslutet utgör inte en dold harmonisering eller ett ifrågasättande av medlemsstaternas suveränitet, utan utgör endast en tillämpning av fördragets regler. Den särskilda situationen för vissa företag är utan betydelse för den övergripande bedömningen av det ifrågavarande systemet. Den omständigheten att systemets verkningar kan ge skatteintäkter till den belgiska staten kan på intet sätt utesluta att det är fråga om ett stöd. Systemets selektivitet gäller just att dess tillämpning är begränsad till multinationella företag som tillhandahåller tjänster inom en organisation. Dessutom har kommissionen inte kastat om bevisbördan.

77 Vad gäller den tredje grunden, som avser åsidosättande av berättigade förväntningar för dem som omfattas av det ifrågavarande systemet, anser kommissionen att det ifrågasatta beslutet innehåller adekvata övergångsbestämmelser.

78 Som svar på den fjärde grunden har kommissionen hävdat att det ifrågasatta beslutet är tillräckligt motiverat.

Kravet på skyndsamhet samt intresseavvägningen

79 Konungariket Belgien och Forum 187 har särskilt framhållit den skada som följer av att det blir omöjligt att förnya ställningen för de samordningscentra vars gällande godkännanden löper ut efter delgivningen av det ifrågasatta beslutet men före avgörandet av målet rörande huvudsaken. Enligt dem medför tillämpningen av detta beslut att dessa centra omedelbart måste upphöra med sin verksamhet i Belgien.

80 Enligt Konungariket Belgien skulle ett uttag av kapitalinkomstskatt på alla samordningscentrens finansiella medel leda till en oproportionerlig vinst för finansförvaltningen, eftersom den totala kapitalinkomstskatten skulle bli mycket större än den totala skatten för företag, vilket dessutom skulle leda till dubbelbeskattning. Centren skulle således tvingas avbryta sin verksamhet och flytta den utomlands, och de skulle inte återkomma längre fram på grund av de långsiktiga investeringar som gjorts. Ett tiotal centra berörs.

81 Denna skada kommer att uppstå före utgången av förfarandet i huvudsaken, och även innan Konungariket Belgien är i stånd att anpassa sin lagstiftning och efter överenskommelse med kommissionen erbjuda ett nytt system som ger centren en möjlighet att forsätta sin verksamhet i Belgien och således undvika de skadliga konsekvenserna. Vissa väsentliga punkter avseende bland annat kapitalinkomstskatten regleras överhuvudtaget inte genom det partiella godkännande av det nya systemet som de belgiska myndigheterna har anmält.

82 Enligt Konungariket Belgien är den skada det kommer att lida till följd av denna utflyttning av tre slag. För det första kommer den att medföra förlust av arbetstillfällen, uppgående till cirka 450 tjänster, vilka inte kan kompenseras på grund av den nuvarande ekonomiska krisen och den berörda personalens mycket specifika kompetens. För det andra kommer sektorn för samordningscentra,

vilken har en erkänt stor betydelse för Belgien, att försvagas och dess rykte kommer att lida skada. Strategin med långsiktig etablering kommer också att ifrågasättas i och med att en tillfredsställande övergångsperiod saknas. För det tredje berövar denna utveckling den belgiska staten en viktig källa till skatteintäkter och bidrag till social trygghet, både direkt och indirekt.

83 Forum 187 har gjort gällande att de centra, vars godkännanden löper ut innan avgörandet rörande huvudsaken meddelas kommer att få affärsmässiga svårigheter. Deras verksamheter och deras organisationers verksamheter skulle komma att bli mycket störda om de blev tvungna att lägga ner driften utan en övergångsperiod som är tillräcklig för att omorganisera. Den hastiga nedläggningen av ett samordningscenter tvingar det multinationella företaget att radikalt ändra sitt arbetssätt till stora kostnader och på ett sätt som är mycket skadligt för dess ekonomiska verksamhet. Den gör det också svårt att föra över befintliga avtal till andra enheter i organisationen. Dessa konsekvenser är oåterkalleliga. Det finns 8 pågående ansökningar om förnyelse av godkännanden och ytterligare 28 sådana ansökningar kommer att ges in.

84 Forum 187 har också nämnt situationen för de centra vars godkännanden har förnyats eller ändrats mellan den 1 januari 2001 och den 17 februari 2003. Om det ifrågasatta beslutet innebar att det ifrågavarande systemet omedelbart upphörde för dem skulle det medföra en rättslig osäkerhet, som i sig skulle utgöra en allvarlig och irreparabel skada, liksom betydande affärsmässiga skador. Efter det att kommissionen antog en rättelse av det ifrågasatta beslutet har Forum 187 dock tagit tillbaka detta argument.

85 Konungariket Belgien och Forum 187 har gjort gällande att intresseavvägningen utfaller till förmån för att uppskov skall beviljas. Båda parter har framhållit att kommissionen har tillåtit systemet med samordningscentra i tjugo år och beviljat en övergångsperiod fram till år 2010, varför det gemenskapsintresse som står mot ett uppskov är svagt. Konungariket Belgien har särskilt påpekat att det

överensstämmer med gemenskapsintresset att bevilja en tillräcklig och lämplig övergångsperiod samt att kommissionens intresse av att omedelbart förbjuda vad den har godkänt i tjugo år inte kan gå före denna medlemsstats och centrens intresse av att undvika allvarlig och irreparabel skada. Forum 187 har framhållit den konkreta skada som ett sådant förbud kommer att leda till för dess medlemmar och har ställt den i relation till den svaga snedvridning av konkurrensen som det ifrågavarande systemet ger upphov till.

86 Kommissionen anser för sin del att kravet på skyndsamhet inte är uppfyllt, vare sig beträffande samordningscentren eller Konungariket Belgien.

87 Vad gäller den skada som medlemsstaten har hänvisat till, har kommissionen anfört att denna inte kan göra gällande skada som samordningscentren lider, eftersom dessa inte utgör en hel sektor i den belgiska ekonomin och eftersom endast ett tiotal centra berörs i det förevarande fallet.

88 Kommissionen har vidare gjort gällande att den åberopade skadan inte följer av att det ifrågasatta beslutet verkställs omedelbart, eftersom detta inte på något sätt innebär förbud mot att centra fortsätter att finnas i Belgien. Att centren eventuellt upphör med eller flyttar sin verksamhet följer av de berörda centrens enskilda beslut, och när dessa fattas tar man hänsyn till många parametrar, inte bara de skatterättsliga.

89 Det nya skatterättsliga systemet för samordningscentra godkändes för övrigt i huvudsak den 23 april 2003 och beslut kan fattas om dess ikraftträdande utan någon ytterligare fördröjning. Detta system kräver ingen större förändring av centrens redovisningssystem. Enligt kommissionen innebär den omständigheten

att den har inlett ett granskningsförfarande angående vissa aspekter av systemet, bland annat befrielsen från kapitalinkomstskatt, inte något verkligt hinder för centren. Kommissionen har i detta hänseende erinrat om att kapitalinkomstskatt inte skall erläggas på de totala kapitalrörelserna som har skett mellan samordningscentret och företagen i organisationen, utan endast på de periodiska räntebetalningar som centret gör till dessa företag. Kommissionen har vidare erinrat om att betalningen av denna inkomstskatt har många undantag i den gemensamma skatterätten.

90 Vad gäller den påstådda skadans betydelse har kommissionen först och främst bestritt att den skada som det ifrågasatta beslutets omedelbara ikraftträdande påstås orsaka ett tiotal berörda samordningscentra kan fastställas på ett tillfredsställande sätt utan minsta hänvisning till deras individuella situation. Kommissionen anser vidare att denna eventuella skada är rent finansiell och inte på något sätt hotar centrens själva existens. Eftersom centren är en del av stora internationella organisationer förfogar de dessutom över de nödvändiga finansiella medlen för att klara ytterligare kostnader. Kommissionen har påpekat att Konungariket Belgiens yrkande inte innehåller någon exakt uppgift om de påstådda avtalsförbindelserna och de långsiktiga investeringarna. Slutligen har centren fått många signaler sedan år 1997, så de borde ha kunnat förutse det beslut som slutligen antogs.

91 Eftersom det inte föreligger någon allvarlig och irreparabel skada för de berörda centren har kommissionen dragit slutsatsen att det inte heller föreligger någon skada för Konungariket Belgien. Även om ett tiotal centra skulle upphöra med eller flytta sin verksamhet har detta inte heller någon betydande inverkan på den belgiska ekonomin. De belgiska myndigheterna har under alla omständigheter möjlighet att förhindra skada genom att utan dröjsmål genomföra det nya systemet för samordningscentra.

92 Vad gäller den skada som Forum 187 har åberopat har kommissionen erinrat om att de centra, vars godkännanden har förnyats eller ändrats mellan den 1 januari 2001 och den 17 februari 2003 kan fortsätta att dra nytta av sina godkännanden.

93 Vad gäller övriga centra har kommissionen framfört huvudsakligen identiska anmärkningar som de som har redovisats i punkterna 88—90 i detta beslut.

94 Såvitt avser intresseavvägningen har kommissionen nämnt sitt intresse av att dess rättsakter verkställs, även om de är föremål för talan, och att dess verksamhet för att bevara en störningsfri konkurrens inte hindras. Kommissionen har också åberopat intresset för de konkurrenter som lider skada av den nuvarande situationen. Den omständigheten att det belgiska systemet har ansetts som en skadlig skatteåtgärd inom ramen för rådets arbete visar att det finns ett gemenskapsintresse av att det upphävs eller ändras. Kommissionen har dessutom erinrat om att det ifrågasatta beslutet inte innebär att stödet skall krävas tillbaka, vilket utan tvekan måste innebära att gemenskapsintresset skall gå före de berörda samordningscentrens intresse.

Bedömning

95 Enligt artiklarna 242 EG och 243 EG kan domstolen, om denna finner att omständigheterna så kräver, besluta om uppskov med verkställigheten av den rättsakt som är föremål för talan eller föreskriva nödvändiga interimistiska åtgärder i de mål som har anhängiggjorts vid den.

96 Enligt artikel 83.2 i rättegångsreglerna krävs att en ansökan om sådana åtgärder skall ange föremålet för talan, de omständigheter som ställer krav på skyndsamhet och de faktiska och rättsliga grunder på vilka den begärda åtgärden omedelbart framstår som befogad.

97 Enligt fast rättspraxis kan uppskov med verkställigheten och interimistiska åtgärder beviljas i ett interimistiskt förfarande om det är klart att beviljandet omedelbart framstår som faktiskt och rättsligt befogat (*fumus boni juris*) och att åtgärderna kräver skyndsamhet på så sätt att de måste förordnas och få verkan före avgörandet i saken för att inte sökandens intressen allvarligt och irreparabelt skall skadas (beslut av den 21 mars 1997 i mål C-110/97 R, Nederländerna mot rådet, REG 1997, s. I-1795, punkt 24). I förekommande fall kan även en avvägning mellan de föreliggande intressena göras i ett interimistiskt förfarande.

Huruvida talan i mål C-217/03 R kan tas upp till sakprövning

98 Enligt fast rättspraxis skall frågan huruvida talan i sak kan tas upp till prövning i princip inte prövas inom ramen för ett förfarande om interimistiska åtgärder, detta för att inte föregripa avgörandet i saken. Om det emellertid är uppenbart att talan inte kan tas upp till prövning, ankommer det på domstolen att i förfarandet om interimistiska åtgärder fastställa om talan vid första anblicken företer omständigheter som gör det möjligt att med viss sannolikhet avgöra om den kan prövas (beslut av den 24 september 1996 i de förenade målen C-239/96 R och C-240/96 R, Förenade kungariket mot kommissionen, REG 1996, s. I-4475, punkt 37).

99 En sådan bedömning av talans upptagande till sakprövning är nödvändigtvis förenklad, med hänsyn till att ett interimistiskt förfarande är brådskande. Den slutsats som domaren i det interimistiska förfarandet har dragit föregriper inte heller det beslut som domstolen kan komma att fatta vid prövningen av talan rörande huvudsaken.

100 Kommissionen har gjort gällande att det är uppenbart att talan rörande huvudsaken i mål C-217/03 inte kan tas upp till sakprövning. Forum 187 är inte personligen berört av det ifrågasatta beslutet, vare sig på grund av sina egna intressen eller på grund av att sammanslutningen tillvaratar kollektiva intressen för företag som själva är personligen berörda av detta beslut.

101 Vad gäller hänvisningen till att Forum 187 tillvaratar sina egna intressen, följer det av domstolens rättspraxis att, även om det inte räcker att en sammanslutning tillvaratar allmänna och kollektiva intressen för en grupp rättssubjekt för att en talan som har väckts av denna skall kunna tas upp till sakprövning, har en sammanslutning som har till uppgift att tillvarata företags intressen likväl rätt att väcka en sådan talan mot ett slutligt kommissionsbeslut angående statligt stöd om sammanslutningen kan göra gällande ett eget intresse av talan, bland annat på grund av att dess ställning som förhandlare har påverkats av den rättsakt som begärts ogiltigförklarad (dom av den 2 februari 1988 i de förenade målen 67/85, 68/85 och 70/85, Van der Kooy m.fl. mot kommissionen, REG 1988, s. 219, punkterna 20—24, svensk specialutgåva, volym 9, s. 305, och av den 24 mars 1993 i mål C-313/90, CIRFS m.fl. mot kommissionen, REG 1993, s. I-1125, punkterna 29 och 30, svensk specialutgåva, volym 14, s. 83).

102 I det förevarande fallet har Forum 187, för att visa att det har ett eget intresse av talan, gjort gällande att det, förutom att det aktivt har deltagit i granskningsförfarandet av åtgärden i fråga, representerar samtliga samordningscentra och att dess egen existens påverkas av det ifrågasatta beslutet.

103 Kommissionen har besvarat dessa argument med att det ifrågasatta beslutet inte innebär att Forum 187:s medlemmar kommer att avvisas från eller utvisas ur Belgien. De särskilda omständigheter som sammanslutningen har åberopat kräver emellertid dels att beslutets verkliga räckvidd och de konsekvenser som det kan förutses ha för sammanslutningens framtid utreds. Vidare måste det utredas om dessa omständigheter kan väcka frågan huruvida en sammanslutning, vars existens påverkas av ett beslut, på grund av detta kan göra gällande ett eget intresse av att kräva att beslutet ogiltigförklaras.

104 Forum 187 har hänvisat till att det tillvaratar sina medlemmars intressen, vilka är personligen berörda av det ifrågasatta beslutet. Det skall konstateras att detta beslut, även om det i förevarande fall gäller ett allmänt stödprogram, vilket är en omständighet som ofta leder till att en talan som eventuellt väckts av ett företag

som omfattas av ett sådant program inte kan tas upp till sakprövning, innehåller övergångsbestämmelser som direkt påverkar verksamheten för en avgränsad grupp operatörer, nämligen de samordningscentra som redan har ett godkännande vid tiden för delgivningen av det ifrågasatta beslutet och vars godkännande inte längre kan förnyas eller som går ut i förtid den 31 december 2010.

105 Frågan huruvida en talan som väckts av dessa operatörer, och följaktligen en talan som väckts av sammanslutningen som företräder dem, kan tas upp till sakprövning kan inte avgöras under det interimistiska förfarandet.

106 Det skall nämligen konstateras att i fall där ett företag har mottagit ett olagligt stöd som kommissionen har beslutat skall betalas tillbaka har domstolen medgett att talan om ogiltigförklaring, som detta företag har väckt mot kommissionens negativa beslut, kan tas upp till sakprövning, och detta trots att beslutet gällde ett stödprogram (dom av den 19 oktober 2000 i de förenade målen C-15/98 och C-105/99, Italien och Sardegna Lines mot kommissionen, REG 2000, s. I-8855, punkterna 31—35).

107 Även om omständigheterna i det förevarande fallet verkar vara annorlunda är domstolens rättspraxis angående dessa frågor om upptagande till sakprövning följaktligen inte tillräckligt fast för att man inom ramen för detta förfarande skall kunna dra slutsatsen att det är uppenbart att Forum 187:s talan inte kan tas upp till sakprövning vad gäller att sammanslutningen tillvaratar sina medlemmars intressen.

108 Med hänsyn till det ovan anförda kan Forum 187:s uppskovsyrkande inte avvisas på den grunden att det är uppenbart att det inte kan tas upp till sakprövning.

Föremålet för uppskovsyrkandena

109 Efter att ha blivit tillfrågad om detta vid förhandlingen bekräftade sökanden i mål C-217/03 R att dess uppskovsyrkande, trots sin vidare ordalydelse, med hänsyn till rättelsen av det ifrågasatta beslutet i huvudsak är detsamma som yrkandet i mål C-182/03 R.

Räckvidden av det övergångssystem som fastställs i det ifrågasatta beslutet

110 Med hänsyn till att en rättelse av det ifrågasatta beslutet har antagits och till parternas olika åsikter angående detta under det skriftliga förfarandet, måste den exakta räckvidden av det övergångssystem som fastställs genom det ifrågasatta beslutet inledningsvis klargöras.

111 Efter att ha blivit tillfrågade om detta vid förhandlingen accepterade parterna att i detta förfarande hänföra sig till det ifrågasatta beslutet i dess rättade version som kommissionen har tolkat det i sina skriftliga yttranden (se punkt 69 i detta beslut).

112 Under dessa omständigheter skall det ifrågasatta beslutet, med avseende på detta förfarande, tolkas så, att alla samordningscentra som hade ett godkännande vid tiden för delgivningen av nämnda beslut kan fortsätta att dra nytta av detta fram till dess deras enskilda godkännanden upphör och senast fram till den 31 december 2010.

113 Med hänsyn till det ovan anförda skall Konungariket Belgiens nya grund, vilken redovisas i punkt 63 i detta beslut, inte beaktas, och detsamma gäller Forum 187:s argument angående de centra, vars godkännanden har förnyats eller ändrats under perioden mellan den 1 januari 2001 och dagen för delgivningen av det ifrågasatta beslutet, såsom de har sammanfattats i punkt 84 i detta beslut.

Huruvida åtgärden omedelbart framstår som befogad (fumus boni juris)

114 För att bedöma uppskovsyrkandena är det lämpligt att till en början särskilt gå igenom de grunder som gäller det faktum att det ifrågasatta beslutet inte innehåller några lämpliga övergångsåtgärder, vilket därefter borde kunna ge en bättre förståelse av de skador som Konungariket Belgien och Forum 187 har åberopat. Frågan huruvida de övergångsåtgärder som föreskrivs i det ifrågasatta beslutet är lämpliga är nämligen kärnan i detta förfarande. För det första är själva syftet med uppskovsyrkandena att få till stånd ett förmånligare övergångssystem. För det andra gäller det åberopade behovet av skyndsamhet vilka konsekvenser de påstått olämpliga övergångsåtgärderna får.

115 Den kritik som Konungariket Belgien och Forum 187 har gjort gällande mot övergångsbestämmelserna i det ifrågasatta beslutet hänför sig till artikel 88.2 EG samt till rättssäkerhetsprincipen, principen om skydd för de berättigade förväntningar som både denna medlemsstat och samordningscentren har fått, proportionalitetsprincipen och likhetsprincipen.

116 Vid bedömningen av huruvida åtgärden omedelbart framstår som befogad ankommer det inte på domstolen att slutgiltigt uttala sig om dessa olika grunder. Bortsett från detta kan det likväl konstateras att grunderna framstår som välgrundade.

117 För att bedöma det ifrågasatta beslutets räckvidd skall det först erinras om i vilket sammanhang det hör hemma. Vid beviljandet av uppskov med verkställigheten av en rättsakt går det nämligen inte att bortse från det rättsliga sammanhang där den hör hemma.

118 Då kommissionen tidigare har ansett att det skatterättsliga systemet för samordningscentra inte innehöll något stöd som faller under artikel 87.1 EG, har ingen av parterna bestritt att detta system skulle kunna fortsätta att tillämpas så länge kommissionen inte har konstaterat att det är oförenligt med den gemensamma marknaden (se, för en analog tillämpning, vad gäller ett befintligt stödprogram, dom av den 15 mars 1994 i mål C-387/92, Banco Exterior de España, REG 1994, s. I-877, punkt 20, och av den 9 oktober 2001 i mål C-400/99, Italien mot kommissionen, REG 2001, s. I-7303, punkt 61).

119 Vid första anblicken tycks det även som om varken kommissionens förslag till Konungariket Belgien om lämpliga åtgärder eller inledandet av det formella granskningsförfarandet genom beslutet av den 27 februari 2002 har fått några självständiga rättsverkningar för denna medlemsstat eller för samordningscentren. Särskilt karaktäriseringen som befintligt stöd liksom tveksamheterna kring huruvida detta stöd var förenligt med den gemensamma marknaden, såsom dessa uttrycktes i det ifrågasatta beslutet, var av tillfällig karaktär och innebar inte att kommissionen hade beslutat att upphäva besluten från år 1984 och år 1987. Det kan nämligen inte uteslutas att kommissionen, i ljuset av informationen från de berörda i det formella granskningsförfarandet, kommer att anta ett annat beslut och slutligen anse att systemet med samordningscentra inte utgör ett stöd eller endast innehåller stödelement som är förenliga med fördraget. Det skall i detta hänseende konstateras att det var av denna anledning som förstainstansrätten i beslut av den 2 juni 2003 i mål T-276/02, Forum 187 mot kommissionen (REG 2003, ännu ej publicerat i rättsfallssamlingen), avvisade Forum 187:s talan om ogiltigförklaring av det ovannämna beslutet av den 27 februari 2002.

120 Konungariket Belgien och Forum 187 kan således inte nödvändigtvis vänta sig att kommissionen kommer att anta ett beslut med samma innehåll som det ifrågasatta beslutet.

121 De känner heller inte i förväg till när kommissionen kommer att meddela sitt beslut.

122 Det är mot denna bakgrund, och i ljuset av de grunder som Konungariket Belgien och Forum 187 har åberopat, som det summariskt skall undersökas huruvida övergångsbestämmelserna i det ifrågasatta beslutet är lämpliga.

123 Vad gäller medlemsstaten verkar det vid första anblicken som om den åläggs de skyldigheter att agera eller att inte agera som följer av det ifrågasatta beslutet från dagen för delgivningen av beslutet, utan någon särskild förberedelsetid. Konungariket Belgien får i övrigt tillämpa en övergångsperiod endast på gällande godkännanden och får inte längre meddela nya godkännanden.

124 Det kan för närvarande inte uteslutas att det överklagade beslutet är ogiltigt på grund av avsaknaden av förberedelsetid, eftersom det ingår i en omprövning med stöd av artikel 88.1 och 88.2 EG av en reglering som fram till dess hade godkänts av kommissionen.

125 Kommissionen har förvisso gjort gällande att Konungariket Belgien var i stånd att omedelbart införa ett nytt skatterättsligt system för samordningscentren med hänsyn till kommissionens delvis positiva inställning i beslutet av den 23 april 2003.

126 Även om detta argument är av viss betydelse vid bedömningen av kravet på skyndsamhet, verkar det däremot vid första anblicken mindre övertygande vid

bedömningen av huruvida åtgärden omedelbart framstår som befogad, eftersom giltigheten av det ifrågasatta beslutet måste bedömas med avseende på tidpunkten då det antogs.

127 Vad gäller samordningscentren kan det inte heller direkt uteslutas att dessa haft vissa berättigade förväntningar på att övergångsåtgärder skulle antas, för det fall kommissionen skulle fatta ett negativt beslut, och att dessa övergångsåtgärder under en skälig tidsperiod skulle omfatta alla centra, oavsett när deras godkännanden löpte ut.

128 Av det ovan anförda följer att Konungariket Belgiens och Forum 187:s ståndpunkter, enligt vilka kommissionen skulle ha beviljat en frist för medlemsstaten för att den skulle få möjlighet att efterkomma det ifrågasatta beslutet, och för samordningscentren, vars godkännanden snart löper ut, för att möjliggöra för dem att omorganisera sig, i detta skede inte kan lämnas utan avseende utan inverkan på de bedömningar som skall göras inom ramen för talan rörande huvudsaken.

129 Undersökningen av förutsättningarna för att bevilja det yrkade uppskovet skall således fortsätta.

Kravet på skyndsamhet samt intresseavvägningen

130 För att bedöma om det begärda uppskovet ställer krav på skyndsamhet, skall det prövas om det är nödvändigt för att undvika en allvarlig skada som inte skulle kunna gottgöras ens om talan i sak vann bifall.

131 I detta hänseende verkar det som om det nästan omedelbara upphörandet av det skatterättsliga systemet för samordningscentra för en kategori av dessa, nämligen dem vars godkännanden löper ut inom kort tid, kan medföra ganska allvarliga konsekvenser som i stor utsträckning är oåterkalleliga.

132 Denna skada utgörs inte av summan av de möjliga negativa ekonomiska konsekvenserna som det ifrågasatta beslutet har för de samordningscentra, vars godkännanden löper ut några månader efter delgivningen av detta beslut.

133 Genom att bringa ett system som har tillämpats under många år att upphöra, utan att invänta en övergripande och slutlig bedömning av förtjänsterna i det system som är avsett att komma efter det, skapar det ifrågasatta beslutet en rättslig osäkerhet som är skadlig både för Konungariket Belgien och för de grupper dit de berörda samordningscentren hör.

134 Denna medlemsstat har emellertid, särskilt av de skäl som har angetts i punkt 82 i detta beslut, ett visst intresse av att i så stor utsträckning som möjligt kunna tillhandahålla en rättslig och skatterättslig miljö som är säker för de ekonomiska aktörerna.

135 För vissa samordningscentra skulle ett rättsligt vakuum vad gäller det skatterättsliga system som gäller för dem, mellan upphörandet av det aktuella systemet och det nya systemets ikraftträdande, likaså kunna skapa allvarliga svårigheter.

136 Kommissionen har likväl hävdat att Konungariket Belgien kan undvika den påstådda skadan genom att börja tillämpa ett nytt system som överensstämmer med det ifrågasatta beslutet och beslutet av den 23 april 2003.

137 Det verkar dock inte möjligt att under det interimistiska förfarandet bedöma i vilken utsträckning Konungariket Belgien i verkligheten skyndsamt kan inrätta ett nytt system som inte bryter mot något av de två besluten.

138 Genom det ifrågasatta beslutet har kommissionen ålagt denna medlemsstat att avveckla systemet med samordningscentra eller att "ändra det så att det blir förenligt med den gemensamma marknaden". Kommissionen har dock inte gett några klara anvisningar för hur de nödvändiga ändringarna exakt skall se ut. Frånvaron av anvisningar tycks bekräfta hur svår den berörda medlemsstatens uppgift är.

139 De närmare bestämmelserna i detta hypotetiska skattesystem, som skulle kunna träda i kraft omedelbart utan att invänta slutet på det formella granskningsförfarandet, följer inte heller på ett tydligt sätt av beslutet av den 23 april 2003. Även om kommissionen principiellt har accepterat en metod att schablonmässigt bestämma samordningscentrens beskattningsbara inkomst, har den tillfälligt motsatt sig att de ovanliga eller frivilliga förmåner som centren har beviljats av medlemmarna i den organisation de tillhör inte läggs till det skatteunderlag som har erhållits enligt denna metod.

140 Som svar på kommissionens yttranden har Konungariket Belgien dessutom vid förhandlingen hävdat att det inte är möjligt att låta det nya skatterättsliga systemet delvis träda i kraft genom att hastigt anta en kunglig kungörelse, utan att detta skulle kräva ändringar genom lagstiftning.

141 Risken för en skada som svårligen kan repareras vid en omedelbar tillämpning av det ifrågasatta beslutet måste således anses tillräckligt fastställd.

142 Under dessa omständigheter måste domstolen i det interimistiska förfarandet göra en avvägning mellan de intressen som hänger samman med de olika möjliga lösningarna. Detta innebär konkret att bedöma om Konungariket Belgiens och Forum 187:s intresse av att delvis få uppskov med verkställigheten av det ifrågasatta beslutet skall ha företräde framför intresset av att detta beslut omedelbart tillämpas. Vid denna bedömning skall det fastslås huruvida det om beslutet eventuellt ogiltigförklaras när målet avgörs i sak, är möjligt att återställa den situation som uppkommer genom att det verkställs omedelbart och, omvänt, i vilken utsträckning uppskovet kan hindra syftet med det ifrågasatta beslutet för det fall talan rörande huvudsaken skulle ogillas (beslut av den 19 juli 1995 i mål C-149/95 P(R), kommissionen mot Atlantic Container Line m.fl., REG 1995, s. I-2165, punkt 50, och av den 12 juli 1996 i mål C-180/96 R, Förenade kungariket mot kommissionen, REG 1996, s. I-3903, punkt 89).

143 Det skall i detta hänseende konstateras att kommissionen, förutom det allmänna intresset av att rättsakter från gemenskapens institutioner skall tillämpas, på intet sätt har motiverat omfattningen av den skada som skulle uppstå på den interna marknaden om det stegvisa upphörandet fram till den 31 december 2010 av det förevarande skatterättsliga systemet med samordningscentra inte skulle innefatta en omedelbar tillämpning av förbudet att förnya de omtvistade godkännandena.

144 Kommissionen har tvärtom, genom att betona det ringa antalet berörda samordningscentra, snarare låtit det framgå att det yrkade uppskovet inte orsakar någon ekonomisk effekt av betydelse. Kommissionen har vid förhand-

lingen dessutom medgett att den inte har mottagit några klagomål från konkurrenter, som vid en jämförelse mellan utvecklingen av de berörda företagen hade kunnat visa att ett uppskov skulle orsaka konkreta snedvridande effekter på konkurrensen.

145 Av vad ovan anförts följer däremot att konsekvenserna för Konungariket Belgien och Forum 187 av att ett uppskov inte beviljas varken är hypotetiska eller saknar betydelse.

146 I det förevarande fallet är det avgörande att, om det yrkade uppskovet inte beviljas, ett beslut i målet rörande huvudsaken till förmån för dessa parter, vilket under alla omständigheter gäller övergångssystemet i det ifrågasatta beslutet, i stort sett inte får någon effekt, eftersom eventuella finansiella åtgärder inte retroaktivt kan återställa stabiliteten i regelverket för samordningscentren.

147 Hänsyn skall också tas till att Konungariket Belgien har agerat snabbt för att förhindra att den påstådda skadan skall uppkomma. Medlemsstaten har nämligen i maj 2002 anmält ändringar i det befintliga systemet till kommissionen för att bemöta de betänkligheter som kommissionen gav uttryck för i sitt förslag till lämpliga åtgärder.

148 Det finns följaktligen skäl att besluta om uppskov med verkställigheten av det ifrågasatta beslutet i den del Konungariket Belgien däri förbjuds att förnya de godkännanden för samordningscentren som gäller vid tiden för delgivningen av nämnda beslut. Det skall förtydligas att effekterna av eventuella förnyanden som sker med stöd av detta beslut inte kan gälla längre än till dess målet rörande huvudsaken har avgjorts.

På dessa grunder fattar

DOMSTOLENS ORDFÖRANDE

följande beslut:

1) **Kommissionens beslut K(2003) 564 slutlig av den 17 februari 2003 om Belgiens stödprogram för samordningscentra i Belgien får tills vidare inte verkställas, i den del Konungariket Belgien däri förbjuds att förnya de godkännanden för samordningscentren som gäller vid tiden för delgivningen av nämnda beslut.**

2) **Effekterna av eventuella förnyanden som sker med stöd av detta beslut kan inte gälla längre än till dess att målet rörande huvudsaken har avgjorts.**

3) **Beslut om rättegångskostnaderna kommer att meddelas senare.**

Luxemburg den 26 juni 2003

R. Grass — Justitiesekreterare

G.C. Rodríguez Iglesias — Ordförande